

Byla C-330/19**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2019 m. balandžio 23 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Hoge Raad der Nederlanden (Nyderlandai)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. balandžio 19 d.

Kasatorius:

Staatssecretaris van Financiën

Kita kasacinio proceso šalis:

Exter BV

Pagrindinės bylos dalykas

Taikant sąlyginio neapmokestinimo procedūrą į Sąjungą importuojamoms prekėms (hidrolizatams) iš Tailando, buvo įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra. Importo metu galiojo lengvatinių muitų tarifų priemonė, kuri vėliau buvo sustabdyta. Importuotos prekės galiausiai buvo ne reeksportuotos, o išleistos į laisvą apyvartą. Mokesčių inspekcija mokėtiną muitą nustatė remdamasi standartiniu tarifu, nes lengvatinių muitų tarifų priemonė tuo metu buvo sustabdyta.

Pagrindinėje byloje *Staatssecretaris* (valstybės sekretorius) teikia kasacinį skundą dėl antrosios instancijos teismo sprendimo, pagal kurį skola muitinei turėjo būti nustatyta remiantis apmokestinimo veiksniais, kurie importuotoms prekėms buvo taikomi tuo metu, kai buvo priimta deklaracija, kuria importuotos prekės buvo deklaruotos laikinojo įvežimo perdirbti procedūrai įforminti, todėl muitai turėjo būti sumažinti iki lengvatinio tarifo.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Kyla klausimas, ar atitinkama importo maito norma laikytina aspektu, patenkančiu į „apmokestinimo veiksnio“ sąvokos, kaip ji suprantama pagal Bendrijos maitinės kodekso (toliau – MK) 121 straipsnio 1 dalį, taikymo sritį. Su šiuo klausimu susijęs papildomas klausimas, ar apskaičiuojant importo maitus galiojo lengvatinių maitų tarifų priemonė, taikoma tuo metu, kai taikant sąlyginio neapmokestinimo procedūrą prekėms buvo įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, o gal, kadangi lengvatinių maitų tarifų priemonė tuo metu, kai prekės buvo išleistos į laisvą apyvartą, buvo sustabdyta, turi būti taikomas standartinis tarifas. Procedūra pagal SESV 267 straipsnį.

Prejudicinis klausimas

Ar Bendrijos maitinės kodekso 121 straipsnio 1 dalis reiškia, kad į lengvatinių maitų tarifų priemonę, kuri svarstyta importuotų prekių atveju tuo metu, kai taikant sąlyginio neapmokestinimo procedūrą joms buvo įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, galima atsižvelgti ir nustatant skolos maitinei sumą, atsirandančią išleidžiant šias prekes pakeistu arba nepakeistu pavidalu į laisvą apyvartą, jei ta priemonė buvo sustabdyta tuo metu, kai buvo priimta deklaracija prekių išleidimui į laisvą apyvartą įforminti?

Nurodytos nuostatos

MK 4 straipsnio 9 ir 10 punktai, 20 straipsnio 3 dalies c punktas, d–f punktai ir 4 ir 5 dalys, 67 straipsnis, 79 straipsnio 2 dalis, 112 straipsnis, 114 straipsnis, 117 straipsnio c punktas, 121 straipsnio 1 dalis, 122 straipsnis, 135 straipsnis, 144 straipsnis, 151 straipsnis, 201 straipsnio 2 dalis, 214 straipsnio 1 dalis

1985 m. liepos 16 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1999/85 dėl neapmokestinamo laikinojo įvežimo perdirbti procedūrų

2008 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 732/2008 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 552/97, Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 1100/2006 ir Nr. 964/2007

2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų maitų tarifų lengvatų sistema ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 732/2008

2011 m. rugsėjo 27 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1006/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo maitų tarifo I priedas

2012 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 927/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas

2012 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1213/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema, suspenduojamas muitų tarifų lengvatų taikymas tam tikrų BLS skyrių atžvilgiu tam tikroms BLS lengvatomis besinaudojančioms šalims

2013 m. spalio 4 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1001/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Nuo 2012 m. gegužės 23 d. iki 2015 m. gegužės 23 d. *Exter* buvo suteikta galimybė baltymų hidrolizatams, maisto pramonėje naudojamai žaliavai, taikyti sąlyginio neapmokestinimo procedūrą ir įforminti laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą. Nuo 2012 m. lapkričio 12 d. iki 2013 m. birželio 17 d. ji pagal šią procedūrą įformino aštuonias siuntas.
- 2 Importuojant hidrolizatai buvo klasifikuojami Kombinuotosios nomenklatūros 2106 90 92 subpozicijoje, kuriai tuo metu buvo taikomas 12,8 proc. standartinis muitų tarifas.
- 3 Vis dėlto iki 2013 m. gegužės 31 d. hidrolizatams galiojo lengvatinių muitų tarifų priemonė, kuria remiantis maito norma už prekes iš lengvata besinaudojančios šalies, kaip antai iš Tailando, buvo sumažinta iki 8,9 proc.
- 4 Nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. ši lengvatinių muitų tarifų priemonė buvo sustabdyta. Todėl tuo metu buvo taikomas standartinis 12,8 proc. tarifas.
- 5 Po perdirbimo *Exter* nusprendė dalį perdirbtų hidrolizatų ne reeksportuoti, bet užbaigti laikinojo įvežimo perdirbti muitinės procedūrą. Nuo 2014 m. vasario 4 d. iki 2014 m. rugpjūčio 26 d. ji įformino šių prekių išleidimą į laisvą apyvartą ir nurodė, kad prekės yra Tailando kilmės ir kad ji turi reikalaujamus prekių kilmės sertifikatus. Ji pareikalavo, kad apskaičiuodama skolą muitinei mokesčių inspekcija remtųsi Reglamente (EB) Nr. 732/2008 nustatytu 8,9 proc. lengvatiniu muitų tarifu. Mokesčių inspekcija atmetė šį reikalavimą, nes tuo metu, kai buvo deklaruotas prekių išleidimas į laisvą apyvartą, lengvatinių muitų tarifų priemonė buvo sustabdyta, ir pritaikė standartinį 12,8 proc. tarifą.
- 6 Nagrinėdamas mokesčių inspekcijos pateiktą apeliacinį skundą teismas nusprendė, kad skola muitinei pagal MK 121 straipsnio 1 dalį turėjo būti nustatyta remiantis apmokestinimo veiksniais, kurie hidrolizatams buvo taikomi tuo metu, kai buvo

priimta deklaracija, kuria importuotos prekės buvo deklaruotos laikinojo įvežimo perdirbti procedūrai įforminti. Todėl teismas sumažino apmokestinant taikomą tarifą iki lengvatinio tarifo. *Staatssecretaris van Financiën* (valstybės finansų sekretorius) dėl šio sprendimo pateikė kasacinį skundą.

Esminiai pagrindinės bylos šalių argumentai

- 7 *Staatssecretaris* skunde dėl 6 punkte minėto antrosios instancijos teismo sprendimo nurodo, kad atitinkamas importo muitų tarifas pagal MK 20 straipsnį nepatenka į „apmokestinimo veiksnio“ sąvokos, kaip ji suprantama pagal MK 121 straipsnio 1 dalį, taikymo sritį. Tačiau net jei muitų tarifas arba lengvatinių muitų tarifų priemonė patektų į šios sąvokos taikymo sritį, teismas neatsižvelgė į specialias sąlygas, kuriomis taikoma MK 20 straipsnio 4 dalyje nurodyta lengvatinių muitų tarifų priemonė.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 8 *Exter* užbaigė prekių laikinojo įvežimo perdirbti muitinės procedūrą jas ne reeksportuodama, bet išleisdama į laisvą apyvartą.
- 9 Pagal MK 79 straipsnio antrą pastraipą išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūra apima, be kita ko, prekių apmokestinimą visais teisiškai privalomais sumokėti muitais. Pagal MK 67 straipsnį, taikant visas nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūras, kuriai deklaruojamos prekės, atlikimo tvarką, remiamasi deklaracijos priėmimo muitinėje data.
- 10 Pagal MK 201 straipsnio 1 ir 2 dalis skola muitinei atsiranda tuo metu, kai muitinės priima deklaraciją dėl prekių išleidimo į laisvą apyvartą. Šios skolos muitinei suma pagal MK 214 straipsnio 1 dalį nustatoma remiantis apmokestinimo veiksniais, taikomais toms prekėms skolos muitinei atsiradimo momentu.
- 11 Tai reiškia, kad išleidžiant į laisvą apyvartą kompensacinius produktus turi būti sumokėti pagal Bendrijos teisės nuostatas mokėtini importo muitai, taikomi deklaracijos priėmimo momentu. Viena iš šių Bendrijos teisės nuostatų yra MK 20 straipsnio 3 dalies c punktas, pagal kurį nustatomas atitinkamas tarifas. Be to, tai reiškia, kad išleidžiant į laisvą apyvartą kompensacinius produktus, pagal MK 20 straipsnio 4 dalį vietoje MK 20 straipsnio 3 dalyje reglamentuojamų importo muitų deklaranto prašymu galima taikyti lengvatinių muitų tarifų priemones, taikomas patekimo į Sąjungos rinką momentu [MK 20 straipsnio 3 dalies d–f punktai].
- 12 MK 121 ir 122 straipsniuose numatyti du skirtingi apmokestinimo veiksniai tais atvejais, kai atsiranda skola muitinei už prekes, kurioms buvo įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra.

- 13 Pagal MK 121 straipsnio 1 dalį, jeigu atsiranda skola muitinei, paprastai šios skolos dydis nustatomas remiantis importuotas prekes atitinkančiais apmokestinimo veiksniais, veikusiais tuo metu, kai buvo priimta deklaracija, kuria importuotos prekės buvo deklaruotos laikinojo įvežimo perdirbti procedūrai įforminti. Ši taisyklė taikoma neatsižvelgiant į tai, ar importuotos prekės per tą laiką buvo apdorotos ar perdirbtos.
- 14 Nukrypstant nuo MK 121 straipsnio, pagal MK 122 straipsnį deklaranto prašymu kompensaciniai produktai apmokestinami jiems taikomais importo muitais, o skolos muitinei dydį galima nustatyti remiantis kitais kriterijais.
- 15 Antrosios instancijos teismo nuomone, MK 121 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad nuo 9 ir 10 punktuose minėtų nuostatų nukrypstama ta prasme, kad jei skola muitinei atsiranda dėl išleidimo į laisvą apyvartą, tuomet toms prekėms, kurios buvo įformintos laikinojo įvežimo perdirbti procedūrai, taikytinas muitų tarifas, galiojęs importuotų prekių atžvilgiu tuo metu, kai jos buvo įforminamos minėtai procedūrai, šioje byloje – galiojusi lengvatinių muitų tarifų priemonė.
- 16 Remiantis *Staatssecretaris* pateikto skundo motyvu keltinas klausimas, ar MK 121 straipsnio 1 dalis prisideda prie to, kad išleidžiant prekes (kurioms pirmiausia taikant sąlyginio neapmokestinimo procedūrą buvo įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra) į laisvą apyvartą taikoma tuo metu sustabdyta lengvatinių muitų tarifų priemonė.
- 17 MK 121 straipsnio 1 dalis galėtų būti aiškinama taip, kad „apmokestinimo veiksnio“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal MK, apima ir MK 20 straipsnio 3 dalyje minimus importo muitus bei lengvatinių muitų tarifų priemones. Ši nuostata nyderlandų kalba skamba taip: „percentages en andere heffingsgrondslagen“ [lietuvių kalba: privalomųjų mokėjimų normos ir kiti rodikliai“].
- 18 Remiantis šiuo išaiškinimu, tiek nepakeisto pavidalo importuotų prekių, tiek kompensacinių produktų atžvilgiu renkamas mokestis, kuris būtų mokėtinas pagal įstatymą, jei importuotos prekės būtų iš karto išleistos į laisvą apyvartą. Pagal šį išaiškinimą, remiantis MK 121 straipsnio 1 dalimi, iš esmės mokamas mokestis, kurio suma tuo metu, kai įforminama laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, apskaičiuojama atsižvelgiant į tai, kad importuotos prekės neapmokestinamos importo muitais. Toks neapmokestinimas buvo numatytas Direktyvos 69/73/EEB 3 ir 16 straipsniuose. Laikantis tokio požiūrio nesvarbu, ar lengvatinių muitų tarifų priemonė tuo metu buvo sustabdyta, ar nutraukta, taip pat nesvarbu, kad tuo momentu, į kurį atsižvelgiama apskaičiuojant skolą muitinei, vėl galiojo standartinis tarifas.
- 19 Vis dėlto taip pat galima daryti prielaidą, kad „apmokestinimo veiksnio“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal MK, vadinasi, ir pagal MK 121 straipsnio 1 dalį, nėra susijusi su standartiniais tarifais ir lengvatinių muitų tarifų priemonėmis. Apskritai, nustatant teisiškai privalomų sumokėti muitų, mokėjimų ar kitų

mokesčių sumą, konceptualių požiūriu daromas skirtumas tarp, viena vertus, tarifų (pvz., lengvatinių muitų tarifų priemonės), kurie taikomi kaip privalomųjų mokėjimų normos arba specialūs mokėjimai ir kitos tarifų priemonės, ir, antra vertus, apmokestinimo veiksmų, kurie taikomi atsižvelgiant į tuos tarifus ir tarifų priemones, kaip antai prekių vertė, prekių svoris ar prekių kiekis.

- 20 Remiantis šiuo išaiškinimu, mokėtinų importo muitų (skolos muitinei) suma, nukrypstant nuo MK 214 straipsnio, nustatoma pagal veiksnius (kaip antai vertė, svoris ar kiekis), priskiriamus prie importuotų prekių, kurių būklė nepakitusi, t. y. tokios būklės buvo importuotos prekės tuo metu, kai buvo priimta deklaracija dėl įforminimo laikinojo įvežimo perdirbti procedūrai.
- 21 Toks išaiškinimas apriboja galimybes pažeisti principą, kad muitai apskaičiuojami atsižvelgiant į faktines ir teisinės aplinkybes tuo metu, kai atsiranda skola muitinei.
- 22 Šioje byloje tai reikštų, kad *Exter* negali prašyti 2014 m. taikyti lengvatinių muitų tarifų priemonės. Tuo metu, į kurį reikėjo atsižvelgti apskaičiuojant skolą muitinei (kai buvo priimta deklaracija dėl išleidimo į laisvą apyvartą), lengvatinių muitų tarifų priemonė buvo sustabdyta, todėl buvo taikomas standartinis tarifas.
- 23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas linkęs remtis 19 punkte pateiktu išaiškinimu. Suderinus teisės aktus dėl įvežamų prekių, su kurioms turi būti atlikti muitinės sankcionuoti veiksmai, įforminant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą nebegalioja požiūris, kad prekės (taikant atitinkamas sąlygas) neapmokestinamos tuo metu taikomais importo muitais, bet nustatoma, kad jos (vėliau) apmokestinamos atsižvelgiant į dieną, kurią prekės teisėtu (arba neteisėtu) būdu buvo išleistos į laisvą apyvartą.
- 24 Be to, atrodo, kad MK 121 straipsnio 2 dalis pagrįsta požiūriu, kad galiojanti lengvatinių muitų tarifų priemonė turėjo būti taikoma tuo metu, kai atsirado skola muitinei pagal MK 201 straipsnį.
- 25 Lengvatinių muitų tarifų priemonės, nustatytos kaip tarifinės kvotos ar viršutinės ribos, pagal MK 20 straipsnio 5 dalį nebegali būti taikomos, jei tarifinių kvotų atveju pasiekiami nustatyta importuotų prekių kiekio riba arba tarifinių viršutinių ribų taikymo atveju Komisija nusprendžia reglamentu nutraukti priemonės taikymą, nes pasiekta tam tikra importuotų prekių kiekio riba.
- 26 Vadinasi, gali atsitikti taip, kad suspendavimo priemonės priėmimo motyvas nebeteks reikšmės ir atsižvelgiant į atitinkamų ekonomikos sektorių, kuriuose Sąjungoje gaminamos tos pačios prekės, būklę nebebus galima pateisinti lengvatinės operacijos, taikomos atitinkamų prekių importui.
- 27 Toliau taikant mažesnę tarifą būtų padarytas neigiamas poveikis Sąjungos ekonomikos sektorių, kuriuose gaminamos tos pačios prekės, konkurencingumui, o tai būtų nesuderinama su MK 117 straipsnio c punkto nuostata, pagal kurią

taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą reikia atsižvelgti į esminius Bendrijos gamintojų interesus.

- 28 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas laikosi nuomonės, kad *Staatssecretaris* pateikto skundo motyve daroma teisinga išvada, kad MK 20 straipsnio 4 dalyje reglamentuojamos lengvatinių muitų tarifų priemonės nėra *ipso facto* taikomos kaip privalomųjų mokėjimų normos ir kiti rodikliai, kaip apibrėžta MK 20 straipsnio 3 dalies c punkte, bet deklarantas turi prašyti leisti jas taikyti.
- 29 Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad „apmokestinimo veiksnio“ sąvoka vartojama įvairiuose MK straipsniuose, kaip antai 112, 135, 144, 151, 153, 158 ir 214 straipsnyje. Todėl atitinkamas šios sąvokos išaiškinimas galėtų padaryti poveikį ir šių straipsnių taikymui.

DARBINIS VERTINIMAS